

WIADOMOŚCI NR 1
27 listopada 2024 r.
USDA – W SEZONIE 2024/2025 WIĘKSZA GLOBALNA PRODUKCJA I PRZERÓB NASION OLEISTYCH
FAO - DALSZY WZROST INDEKSU CEN OLEJÓW ROŚLINNYCH
USDA – SPADEK GLOBALNYCH ZBIORÓW RZEPAKU W SEZONIE 2024/2025
PROGNOZOWANY WZROST ŚWIATOWEJ KONSUMPCJI ROŚLIN OLEISTYCH
SPADEK ZBIORÓW RZEPAKU W UE
WZROST PRODUKCJI SOI I ŚRUTY SOJOWEJ W BRAZYLII
WZROST PRODUKCJI SOI W USA
USA – CENY ŚRUTY SOJOWEJ NA GIEŁDZIE CBOT NAJNIŻSZE OD 2020 R.
SPADEK ZBIORÓW I EKSPORTU RZEPAKU Z UKRAINY W SEZONIE 2024/2025
WZROST ZBIORÓW I EKSPORTU SOI Z UKRAINY W SEZONIE 2024/2025
WZROST ZBIORÓW I SPADEK EKSPORTU RZEPAKU Z ROSJI W SEZONIE 2024/2025
WZROST ZBIORÓW I SPADEK EKSPORTU SOI Z ROSJI W SEZONIE 2024/2025
SPADEK ZBIORÓW RZEPAKU W UE
WZROST IMPORTU NASION SOI, ŚRUTY SOJOWEJ I RZEPAKU DO UE
UNIJNE ORGANIZACJE ROLNICZE PRZECIWKO UMOWIE UE Z MERCOSUR
DUŻA ZMIENNOŚĆ CEN RZEPAKU W LISTOPADZIE BR. NA GIEŁDZIE MATIF

INFORMACJE OGÓLNE

INFORMACJE ZE ŚWIATA

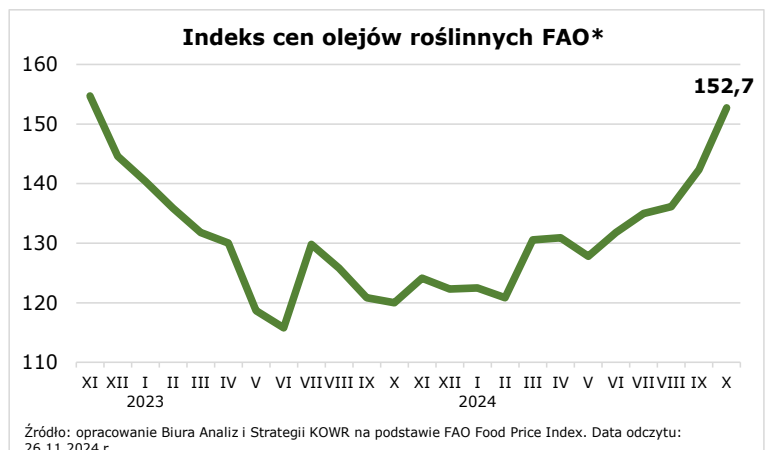
USDA – W SEZONIE 2024/2025 WIĘKSZA GLOBALNA PRODUKCJA I PRZERÓB NASION OLEISTYCH

Zgodnie z listopadową projekcją rozwoju sytuacji przygotowaną przez USDA w sezonie 2024/2025 globalna produkcja nasion roślin oleistych wzrośnie o 3,7% w stosunku do sezonu 2023/2024 i osiągnie 682,2 mln ton. Do wzrostu globalnej produkcji przyczyni się przede wszystkim zakładany duży – blisko 8% wzrost produkcji soi. Równocześnie w sezonie 2024/2025 prognozowany jest 2% wzrost światowego przerobu nasion oleistych, do 556,9 mln ton.

Źródło: KOWR na podst. USDA Oilseeds: World Markets and Trade. November 2024

DALSZY WZROST INDEKSU CEN OLEJÓW ROŚLINNYCH FAO

Według danych Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa w październiku 2024 r. odnotowano wzrost (o 10,4 pkt) wartości indeksu cen olejów roślinnych FAO wobec wartości sprzed miesiąca. W październiku 2024 r. wskaźnik ten wyniósł 152,7 pkt i był o 32,7 pkt wyższy niż przed rokiem. Wzrost wartości indeksu wynikał z rosnących notowań cen olejów: palmowego, sojowego, słonecznikowego oraz rzepakowego. Ceny oleju palmowego wzrosły w wyniku sezonowego spadku produkcji w Azji Południowo-Wschodniej. Wzrost cen oleju słonecznikowego i rzepakowego był przede wszystkim rezultatem prognozowanych

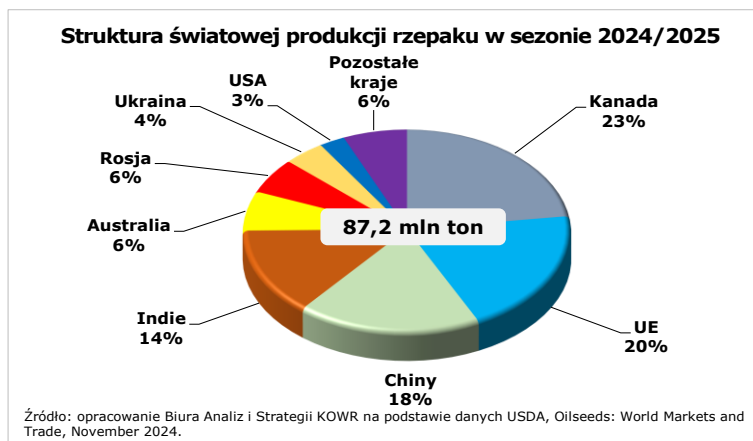
Monitoring Zagranicznych Rynków Rolnych

ograniczonych dostaw w związku z niższą oczekiwaną produkcją w sezonie 2024/25. Światowe ceny oleju sojowego wzrosły m.in. z powodu silnego globalnego popytu¹.

Źródło: KOWR na podst. danych FAO Food Price Index, November 2024.

USDA – SPADEK GLOBALNYCH ZBIORÓW RZEPAKU W SEZONIE 2024/2025

Według listopadowej prognozy USDA w sezonie 2024/2025 światowe zbiory rzepaku mogą ulec obniżeniu o około 3% r/r, do 87,2 mln ton. Największe wzrosty produkcji rzepaku r/r, przewidywane są w: Białorusi (+20,0% r/r, do 1,1 mln ton), Rosji (+19,0% r/r, do 5,0 mln ton), USA (+18,7% r/r, do 2,3 mln ton), Indiach (+4,3% r/r, do 12,1 mln ton) oraz Kanadzie (+4,2% r/r, do 20,0 mln ton). Spadki zbiorów rzepaku prognozowane są w: Ukrainie (-24,2% r/r, do 3,6 mln ton), UE (-13,0% r/r, do 17,4 mln ton), Bangladeszu (-11,0% r/r, do 1,4 mln ton), Australii (-7,3% r/r, do 5,5 mln ton) oraz Chinach (-3,2% r/r, do 15,8 mln ton).

Źródło: KOWR na podst. USDA Oilseeds: World Markets and Trade. November 2024

PROGNOZOWANY WZROST ŚWIATOWEJ KONSUMPCJI ROŚLIN OLEISTYCH

Podczas odbywającej się w Kijowie Międzynarodowej Konferencji „Przemysł tłuszczowo-olejowy 2024” branżowi analitycy z Analytical Baton przedstawili długoterminową projekcję rozwoju światowej konsumpcji nasion oleistych. Zgodnie z prognozą w ciągu 10 najbliższych lat globalna konsumpcja nasion oleistych prawdopodobnie zwiększy się z 650–660 mln ton rocznie do 860 mln ton, tj. o ponad 32%. Do prognozowanego wzrostu przyczyni się przede wszystkim rozwój globalnej produkcji i przetwórstwa soi.

Źródło: <https://www.apk-inform.com/en/news/1544615>

WZROST PRODUKCJI SOI I ŚRUTY SOJOWEJ W BRAZYLII

Brazylijskie Ministerstwo Rolnictwa przedstawiło strategię rozwoju produkcji soi w ciągu 10 lat. Zgodnie z zaprezentowaną prognozą produkcja soi w Brazylii w ciągu najbliższej dekady wzrośnie o 35% (o 52 mln ton) do blisko 200 mln ton. Równocześnie poziom produkcji śruty sojowej w Brazylii osiągnie poziom 48,5 mln ton, co będzie oznaczać wzrost o 21% (o 8,36 mln ton).

Źródło: <https://ukragroconsult.com/en/news/brazils-grain-production-to-grow-27-percent-by-2034/>

WZROST PRODUKCJI SOI W USA

Produkcja soi w USA w 2024 r. prognozowana jest na 121,4 mln ton, w porównaniu do 113,3 mln ton rok wcześniej (+7%). Wśród eksporterów narastają obawy o długoterminowy popyt na amerykańską soję w kontraktach terminowych z uwagi na zapowiedzi prezydenta-elekta USA, który w kampanii wyborczej obiecywał nałożyć cła na towary importowane do USA z innych krajów, w tym z Chin. Ekonomisci i analitycy uważają, że realizacja tych obietnic wyborczych zapoczątkowałaby nową wojnę handlową i zmusiłoby m.in. chińskich nabywców soi i innych produktów rolnych do szukania surowców w krajach Ameryki Południowej. Według analityków utrudniłoby to również eksport surowców rolnych z USA.

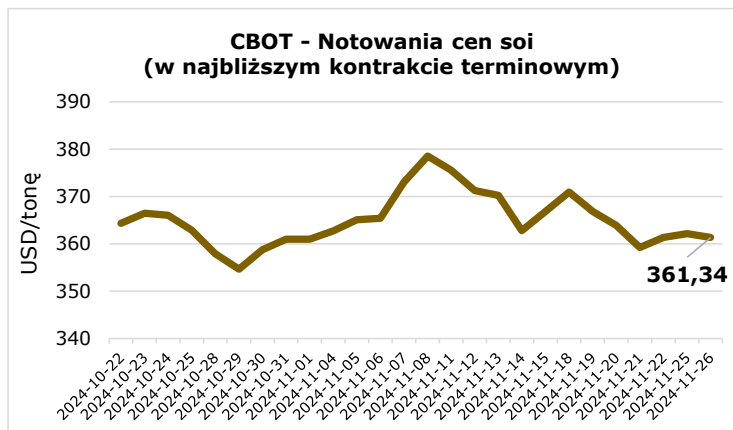
Źródło: <https://www.agriculture.com/3-big-things-today-november-18-2024-8746950>

¹ Indeks cen olejów roślinnych FAO obliczany na podstawie średnich miesięcznych zmian cen 10 olejów (soi, słonecznika, rzepaku, orzeszków ziemnych, nasion bawełny, kopry, ziaren palmowych, palmy, siemienia lnianego i rącznika) ważonych wielkością eksportu, lata 2014–2016 = 100. Odczyt 26.11.2024 r.

USA – CENY SOI I ŚRUTY SOJOWEJ NA GIEŁDZIE CBOT

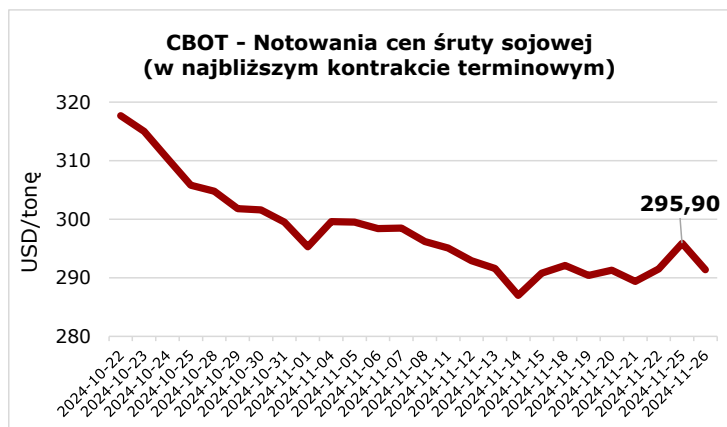
Ceny soi

W listopadzie 2024 r. ceny soi na giełdzie Chicago Board of Trade (CBOT) ulegały wahaniom w zakresie 359-379 USD/t i nie wykazywały jednoznacznego kierunku zmian. Notowania cen soi w listopadzie br. kształtowały się na poziomie średnio o 130 USD/t niższym niż przed rokiem. Sytuacja cenowa na rynku kontraktów terminowych na soję na giełdzie CBOT kształtowała się pod wpływem czynników podaży-popytowych, tj. ujemnej korekty prognozy zbiorów soi w Stanach Zjednoczonych zaprezentowanej w listopadowym szacunku przez USDA oraz pod wpływem prognoz rekordowych zbiorów soi w Brazylii w bieżącym sezonie 2024/2025, które wpłyną dodatnio na możliwości eksportowe tego kraju. Ponadto na sytuację cenową na CBOT miały wpływ informacje o wzmożonych zakupach amerykańskiej soi dokonywanych przez Chiny, co było związane z zapowiedziami ze strony nowej administracji USA dotyczącymi podniesienia ceł na import chińskich towarów w przyszłym roku. Bardzo ważnymi czynnikami oddziałującymi na notowania cen soi była z jednej strony przewaga spadkowych tendencji giełdowych cen oleju sojowego na giełdzie CBOT natomiast z drugiej strony najwyższe od połowy 2022 r. poziomy giełdowych cen oleju palmowego.

Ceny śruty sojowej

Ceny śruty sojowej notowane na giełdzie CBOT w okresie od początku października do połowy listopada 2024 r. charakteryzowały się przewagą tendencji spadkowych. W dniach 01.10-14.11.2024 r. cena śrutu sojowej obniżyła się o ponad 60 USD/t, do 287 USD/t. Przyczyną spadku cen była zwiększona podaż śrutu sojowej spowodowana dużym przerobem soi wynikającym z globalnego popytu na oleje. W drugiej połowie listopada 2024 r. ceny śrutu sojowej wahały się w stosunkowo wąskim przedziale 289–296 USD/t z lekką przewagą tendencji do wzrostu. Notowany w listopadzie 2024 r. poziom cen śrutu sojowej był najniższy od trzeciego kwartału 2020 r.

Źródło: CBOT- CME GROUP

RYNEK UKRAINY I ROSJI

SPADEK ZBIORÓW I EKSPORTU RZEPAKU Z UKRAINY W SEZONIE 2024/2025

Według prognozy USDA z listopada 2024 r. zbiory rzepaku w Ukrainie w sezonie 2024/2025 spadną o 24% r/r (o 1,15 mln ton r/r), do poziomu 3,6 mln ton. USDA szacuje, że eksport rzepaku z Ukrainy w sezonie 2024/2025 wyniesie 3,22 mln ton, o 13% (o blisko 0,5 mln ton) mniej r/r. Udział eksportu w zbiorach ukraińskiego rzepaku wyniesie około 90%.

Monitoring Zagranicznych Rynków Rolnych

Udział eksportu rzepaku w zbiorach w Ukrainie

Wyszczególnienie	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	Dynamika zmian w % '2024/25 2023/24
Zbiory rzepaku	2,8	3,0	3,5	4,8	3,6	-24,2%
Eksport	2,4	2,7	3,4	3,7	3,2	-13,0%
% udział eksportu w zbiorach	87,1%	89,7%	97,7%	77,9%	89,4%	x

Źródło: KOWR na podst. danych USDA

WZROST ZBIORÓW I EKSPORTU SOI Z UKRAINY W SEZONIE 2024/2025

Zbiory soi w Ukrainie w sezonie 2024/2025 wzrosną o 27% r/r (o 1,4 mln ton r/r), do poziomu 6,6 mln ton. USDA szacuje, że eksport soi z Ukrainy w sezonie 2024/2025 wyniesie 4,2 mln ton, o 29% (o blisko 1 mln ton) więcej r/r. Jednocześnie udział eksportu w zbiorach ukraińskiej soi wyniesie około 64%.

Udział eksportu soi w zbiorach w Ukrainie

Wyszczególnienie	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	Dynamika zmian w % '2024/25 2023/24
Zbiory soi	3,0	3,8	4,1	5,2	6,6	26,9%
Eksport	1,5	1,4	3,1	3,3	4,2	28,8%
% udział eksportu w zbiorach	48,9%	36,4%	75,5%	62,7%	63,6%	x

Źródło: KOWR na podst. danych USDA

WZROST ZBIORÓW I SPADEK EKSPORTU RZEPAKU Z ROSJI W SEZONIE 2024/2025

Według prognozy USDA z listopada 2024 r. zbiory rzepaku w Rosji w sezonie 2024/2025 wzrosną o 19% r/r (o 0,8 mln ton r/r), do 5 mln ton. USDA szacuje, że eksport rzepaku z Rosji w sezonie 2024/2025 wyniesie 0,85 mln ton, o 15% (o 150 tys. ton) mniej r/r. Jednocześnie udział eksportu w zbiorach rosyjskiego rzepaku wyniesie 17%.

Udział eksportu rzepaku w zbiorach w Rosji

Wyszczególnienie	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	Dynamika zmian w % '2024/25 2023/24
Zbiory rzepaku	2,6	2,8	4,3	4,2	5,0	19,0%
Eksport	0,7	0,4	0,8	1,0	0,9	-15,0%
% udział eksportu w zbiorach	26,5%	14,4%	17,4%	23,8%	17,0%	x

Źródło: KOWR na podst. danych USDA

WZROST ZBIORÓW I SPADEK EKSPORTU SOI Z ROSJI W SEZONIE 2024/2025

Według USDA zbiory soi w Rosji w sezonie 2024/2025 wzrosną o ponad 7% r/r (o 0,5 mln ton r/r), do 7,3 mln ton. Eksport soi z Rosji w sezonie 2024/2025 wyniesie 1,28 mln ton, o około 9% (o 125 tys. ton) mniej r/r. Jednocześnie udział eksportu w zbiorach rosyjskiej soi wyniesie 17,5%.

Monitoring Zagranicznych Rynków Rolnych

Udział eksportu soi w zbiorach w Rosji

Wyszczególnienie	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	Dynamika zmian w % '2024/25 '2023/24
Zbiory soi	4,3	4,8	6,0	6,8	7,3	7,4%
Eksport	1,4	0,9	1,5	1,4	1,3	-8,9%
% udział eksportu w zbiorach	31,5%	18,9%	25,0%	20,6%	17,5%	x

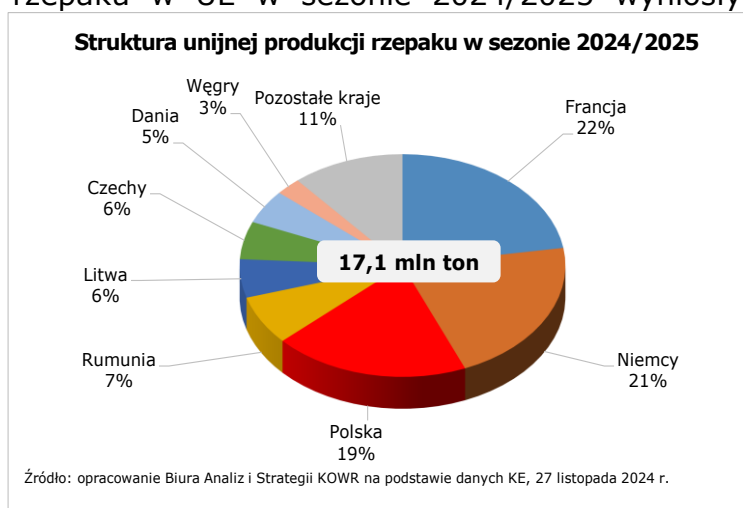
Źródło: KOWR na podst. danych USDA

UNIA EUROPEJSKA – SYTUACJA RYNKOWA

SPADEK ZBIORÓW RZEPAKU W UE

Według Komisji Europejskiej zbiory rzepaku w UE w sezonie 2024/2025 wyniosły 17,1 mln ton i były o 13,2% (o 2,6 mln ton) mniejsze niż w poprzednim sezonie. Do spadku zbiorów rzepaku w UE przyczyniła się redukcja (o 6,5%, do 5,8 mln ha) powierzchni uprawy oraz niesprzyjające warunki wegetacji (deszcze na zachodzie Europy oraz susza na wschodzie i południu Europy).

Największymi producentami rzepaku spośród krajów członkowskich UE była Francja (3,9 mln ton, o 9,9% mniej r/r), Niemcy (3,6 mln ton, o 13,6% mniej r/r) oraz Polska (3,3 mln ton, o 10,9% mniej r/r).

Źródło: KOWR na podst. danych KE, Crops Market Observatory, data odczytu 20.11.2024 r.

UNIA EUROPEJSKA – HANDEL ZAGRANICZNY

WZROST IMPORTU NASION SOI, ŚRUTY SOJOWEJ I RZEPAKU DO UE

Import nasion soi do UE

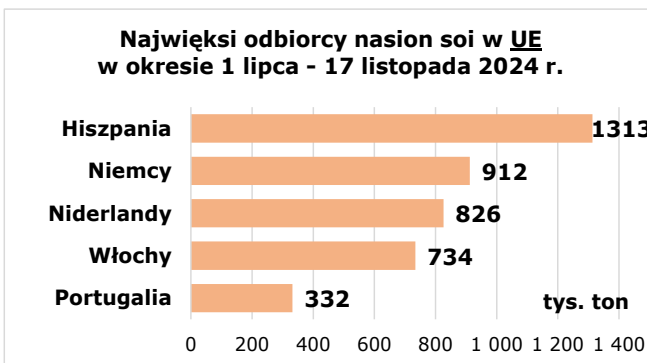
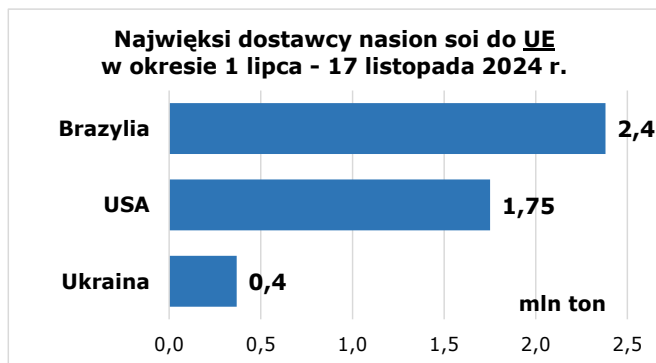
Według KE import nasion soi do UE (najczęściej przywożonej rośliny oleistej do UE) w sezonie 2024/2025 (1.07. - 17.11.2024 r.) wyniósł 4,75 mln ton i był o około 0,39 mln ton (o 9%) większy niż w tym samym okresie poprzedniego sezonu.

Najwięcej nasion soi (w okresie pierwszych dwudziestu tygodni sezonu 2024/2025) przewieziono z: Brazylii (2,39 mln ton, 50% udziału dostaw nasion soi do UE), USA (1,75 mln ton) oraz Ukrainy (418 tys. ton).

Największymi odbiorcami nasion soi w UE były: Hiszpania (1,31 mln ton), Niemcy (912 tys. ton), Niderlandy (826 tys. ton), Włochy (734 tys. ton), Portugalia (332 tys. ton) i Francja (225 tys. ton). Według KE Polska w bieżącym sezonie zaimportowała 67 tys. ton nasion soi z krajów pozaunijnych.

Według USDA import nasion soi do UE w całym sezonie 2024/2025 wyniesie łącznie 14,6 mln ton wobec 13,6 mln ton w sezonie 2023/2024 (wzrost o 1 mln ton, o 7%).

Monitoring Zagranicznych Rynków Rolnych

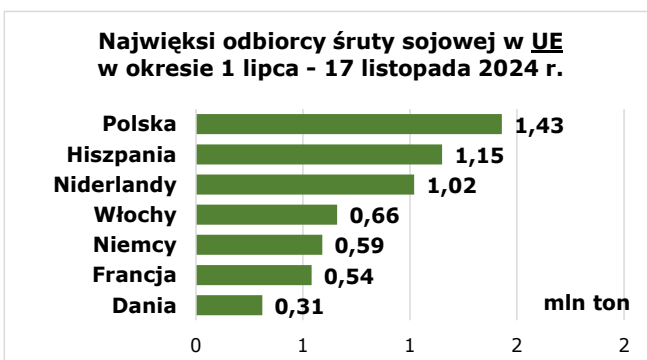

Import śruty sojowej do UE

Komisja Europejska poinformowała, że import śruty sojowej do UE od początku nowego sezonu 2024/2025 (w okresie od 1.07. do 17.11.2024 r.) wyniósł 7,1 mln ton, o 1,3 mln ton (o 23%) więcej niż w tym samym okresie poprzedniego sezonu. Najwięcej śruty sojowej (3,55 mln ton) przywieziono z Brazylii (50% udziału dostaw śruty sojowej do UE) oraz Argentyny – 2,74 mln ton (39% udziału), Ukrainy – 198 tys. ton (3% udziału), Indii – 164 tys. ton (2% udziału) i Paragwaju – 135 tys. ton (2% udziału).

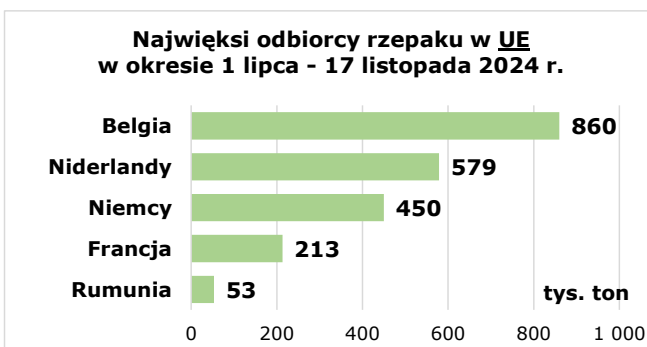
Polska największym importerem śruty sojowej w UE

Największym importerem śruty sojowej w UE (w okresie od 1.07. do 17.11.2024 r.) była Polska, która zakupiła 1,43 mln ton (20% zaimportowanej śruty sojowej do UE), a następnie: Hiszpania (1,15 mln ton), Niderlandy (1,02 mln ton), Włochy (0,66 mln ton), Niemcy (0,59 mln ton), Francja (0,54 mln ton) i Dania (0,31 mln ton).

Import nasion rzepaku do UE

Równocześnie Komisja Europejska poinformowała, że import rzepaku do UE od początku nowego sezonu 2024/2025 (w okresie od 1.07. do 17.11.2024 r.) wyniósł 2,34 mln ton, o około 320 tys. ton (o 16%) więcej niż w tym samym okresie poprzedniego sezonu. Najwięcej rzepaku (1,63 mln ton) przywieziono z Ukrainy (70% udziału dostaw nasion rzepaku do UE) oraz Australii – 474 tys. ton (20% udziału), Mołdawii – 75 tys. ton (3% udziału), Kanady – 68 tys. ton (3% udziału) i Serbii – 40 tys. ton (2% udziału).

Monitoring Zagranicznych Rynków Rolnych

Największym importerm rzepaku w UE była Belgia, która zakupiła 860 tys. ton (37% zaimportowanego rzepaku do UE), a następnie: Niderlandy (579 tys. ton), Niemcy (450 tys. ton), Francja (213 tys. ton) i Rumunia (53 tys. ton). Według USDA import rzepaku do UE w całym 2024 r. wyniesie łącznie 6,7 mln ton wobec 5,46 mln ton w roku 2023.

Źródło: KOWR na podst. danych KE, Crops Market Observatory, data odczytu 20.11.2024 r.

UNIJNE ORGANIZACJE ROLNICZE PRZECIWKO UMOWIE UE Z MERCOSUR

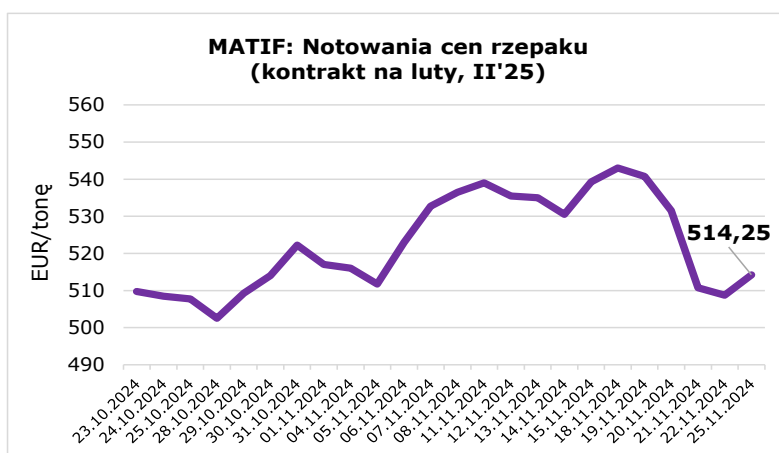
Główne europejskie organizacje rolnicze przygotowały wspólne wystąpienie do władz UE, w którym stanowczo sprzeciwiają się podpisaniu umowy pomiędzy Unią Europejską a krajami Mercosur. Zgodnie z zapisami tej umowy produkty rolne z krajów Mercosur (Brazylia, Argentyna, Paragwaj, Urugwaj) miałyby łatwiejszy dostęp do rynku europejskiego. Wywołuje to obawy unijnych rolników, gdyż towary z krajów Mercosur nie spełniają tak rygorystycznych norm środowiskowych i jakościowych, jakie obowiązują w UE. W efekcie produkcja w państwach Mercosur jest tańsza, a unijni rolnicy zmuszeni do przestrzegania wyższych standardów nie są w stanie konkurować cenowo z produktami pochodzącymi z tych krajów. W ocenie europejskich producentów żywności, porozumienie może ponownie wywołać protesty rolników w całej Europie, zwłaszcza w odniesieniu do kluczowych produktów, które mają duże znaczenie dla lokalnych sektorów rolniczych.

Źródło: eurovia.org oraz apnews.com

NOTOWANIA RZEPAKU NA GIEŁDZIE MATIF

DUŻA ZMIENNOŚĆ CEN RZEPAKU W LISTOPADZIE 2024 r. NA GIEŁDZIE MATIF

W okresie pierwszych dwóch dekad listopada 2024 r. ceny rzepaku na paryskiej giełdzie Matif wzrosły z poziomu 517 EUR/t z dnia 01.11.2024 r. do poziomu najwyższego od lutego 2023 r. – 543 EUR/t w dniu 18.11.2024 r. W minionym tygodniu nastąpiła korekta spadkowa w notowaniach cen rzepaku, które wróciły w piątek 25.11.2024 r. do okolic poziomu z początku bieżącego miesiąca. Sytuacja cenowa na rynku kontraktów terminowych na rżepak na giełdzie Matif kształtowała się pod wpływem czynników podaży-popytowych i powiązanych z rynkiem rżepaku światowym rynkiem soi, tj. przede wszystkim szacunków rekordowych zbiorów soi w Brazylii w bieżącym sezonie 2024/2025. Ponadto odnotowany słabnący popyt na rżepak ze strony Chin oraz napięta sytuacja podażowa w UE wpływały dodatkowo na ceny rżepaku w ostatnim tygodniu. W dniu 25.11.2024 r. cena rżepaku (kontrakt na II'25), po tygodniowej korekcie spadkowej, wzrosła do 514,25 EUR/t (+1,1%) i była na poziomie o 16% wyższym niż przed rokiem.

**Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa
Biuro Analiz i Strategii**

ul. Karolkowa 30, 01-207 Warszawa

E-mail: sekretariat_bais@kowr.gov.pl

Informacje zamieszczone w niniejszym opracowaniu mają wyłącznie charakter informacyjny oraz nie powinny być traktowane jako podstawa decyzji inwestycyjnych lub biznesowych. KOWR nie ponosi odpowiedzialności wobec odbiorców informacji rynkowych za decyzje podjęte na podstawie analiz i informacji zawartych w publikowanym materiale.